

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

**MURSKA
KRAJINA**

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasovNa oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

I. LETO

Murska Sobota, 2. oktobra 1932.

ŠTEV. 31

Prevarane nade

Mednarodna konferenca v Stresi je končana. Tedne so bile oči vzhodne Evrope obrnjene v lepo letoviško mesto, kjer so zborovali in se posvetovali zastopniki industrijskih držav, kako bi se odpravila poljedelska kriza. Želeli smo, da bi nas ta konferenca rešila morečih skrbi, kam s poljedelskimi produkti. Upali smo, da se bode doseglo, da bodo trgi industrijskih držav zopet odprti za poljske pridelke.

Toda konferenca je končana, kakor vsa dosedanja mednarodna zborovanja. Uspeh je skoro enak ničli.

Agrarne države so zahtevale, da naj se odpravijo kontingenti, t. j. da naj bo dovoljeno kmetijske pridelke v druge države izvažati v poljubni količini. Danes na primer smemo v Avstrijo izvoziti samo zelo malo število glav živine na teden. Druga zahteva je bila, da naj se žito iz poljedelskih držav uvaža z nižjo carino, da bo kmet dobil več za žito in bo zmožen kupovati industrijske izdelke. Tretja zahteva agrarnih držav je, da bi smeje svoje dolge plačevati s svojimi poljskimi pridelki, ne pa v denarju.

Industrijske države pa tem zahtevam niso ugodile in nočejo odpreti meje kmečkimi pridelkom. Tako bo še nadalje moral delavec in uradnik v industrijskih državah drago plačevati meso in druga živila. Na drugi strani bo pa v agrarnih državah vsega tega v takem izobilju, da bo povzročalo največje skrbi, kam z blagom.

Agrarne države dolgujejo znatne zneske zapadno evropskim industrijskim državam. Svojih dolgov pa v denarju ne morejo vračati, ker ne morejo svojih poljskih pridelkov vnovčiti in vsled tega ne pridejo do denarja. Upniške države bi morale uvideti, da je edina pot za vrnitev posojil, da agrarne države čim več izvažajo. Upniške države bi torej morale izvoz iz agrarnih držav čim bolj pospeševati, ker je to v njihovem interesu. Tega pa ne delajo, ampak ta izvoz z vsemi sredstvi otežkujejo. Na tak način ni upanja, da se bo mednarodna trgovina v bližnji bodočnosti izboljšala.

Slomšek kot ljudski vzgojitelj.

Dne 24. septembra smo obhajali 70 letnico smrti moža, ki je celo svoje življenje polagal temelj ljudski vzgoji, ter pripravljaj boljše bodočnost svojemu zatiranemu narodu. Toda ta mož, ki je s svojim nesebičnim delom budil narodno zavest, ki si je s svojim delom pridobil neprecenljive zasluge, še danes ni upoštevan — na pedagoškem polju — v taki meri, kakor si je to zaslužil. Ta mož je bil naš velik škof Anton Martin Slomšek.

Pobuda za njegovo prosvetno delo je bila: zanemarjene šolske razmere, ki so vladale za njegovega časa in iz tega izvirajoča zaostalost slovenskega ljudstva ter bojazen, da se bo slovenski živelj izgubil v nemškem morju. Šole, ki so bile, so služile le nemškemu narodu in za nemško kulturo.

Slomšek je začel svojo prosvetno delo že kot bogoslovec med svojimi tovariši v semenišču v Celovcu, katere je znal zainteresirati za materinski jezik o katerem pravi:

„Oj ljubi in poštenu slovenski materinski jezik, v katerem sem prvič klical svojo ljubeznivo mamo in dobrega ateka, v katerem so me moja mati učili spoznavati Boga, v katerem sem prvič častil svojega Stvarnika“ ali

„Kakor je bila moja prva beseda slovenska, tako naj bo slovenska tudi moja poslednja.“

To spoznavanje — ohranitev materinskega jezika — je bila njegova popotnica, ko je zapustil bogoslovje in je stopil v življenje. Toda to spo-

znavanje ni ostalo pri njem le ideja, nego je znal to tudi realizirati. Najrajši bi preuredil ljudsko šolo, ki bi služila slovenskemu ljudstvu, toda rešitev tega problema je stala izven njegove moči, zato je ustanovil tako zvane nedeljske šole, kjer je mladina dobila v materinskem jeziku tisto vzgojo in znanost, ki je bila potrebna za življenje in za ohranitev domačega jezika. Toda začetki tega dela so bili zelo težki, ker ni bilo primernih knjig. Temu je odpomogel tudi naš veliki Slomšek. V ta namen je spisal neprecenljivo knjigo za nedeljske šole „Blaze in Nežica v nedeljski šoli.“ Nedeljske šole in prej omenjena knjiga je imela tako velik vpliv na ljudstvo, da so se nedeljske šole polnile in obenem se je začelo zanimanje za slovensko knjigo. Na ta razveseljiv pojav je Slomšek začel izdajati l. 1846. „Drobtinice“, ki so postale prave domače čitanke in ki niso manjkale niti v najbornejši slovenski koči. Da bi še bolj razširil slovensko knjigo je l. 1852. ustanovil „Družbo sv. Mohorja“, ki je nudila in še nudi poučne, zabavne in verske knjige.

Ko je l. 1859. preselil sedež lavantinske škofije iz Sv. Andraža v Maribor, je napravil krasno potezo v narodno-političnem oziru. V svoji škofiji je združil skoro vse Slovence, katere je tudi ohranil za našo Jugoslavijo. Ta čin in njegovo prosvetno delo so ga uvrstili med one može, ki so imeli za svoj življenski cilj vse za dobrobit naroda.

—ar.

Zasedanje sres. kmet. odbora v Dolnji Lendavi.

Zasedanje sres. kmet. odbora se je vršilo dne 17. sept. pod težo gospodarske krize in pod dojmom obupnega razpoloženja posestnikov radi pomanjkanja krme, vsled velike letošnje suše. Zategadelj je razumljivo, da so se soglasno sprejele od predsednika inž. Mikuža predlagane resolucije na merodajna mesta in sicer:

1.) da se odpišejo davki v onem razmerju in v oni višini za kolikor so letošnji pridelki radi suše manjši od pridelkov v normalnih letih,

2.) da naj se dovoli brezplačen železniški prevoz krme in koruze za srez Dol. Lendavo, katera naj se razdeli boljšim posestnikom po nabavni, siromašnejšim pa po polovični ceni ali pa proti brezobrestnemu posojilu s pomočjo subvencij iz državnih in banovinskih sredstev,

3.) poveča naj se kontingent našemu srezu za izvoz živine in to iz razloga, da bodo cene porastle in da bodo posestniki dobili vsaj nekaj denarja za nakup krme. Ta prošnja je tembolj utemeljena, ker je bil naš srez dva meseca zaprt za izvoz živine in ker je ta srez izrazilo živinorejski in nima za izvažati nobenih drugih kmetijskih pridelkov.

Na zasedanju je bil izvoljen na predlog sreskega načelnika dr. Trstenjaka prehranjevalni odbor za izvedbo pomožne akcije pri nakupu krme in koruze pod predsedstvom nar. poslanca A. Hajdinjaka. Za nujno izvedbo te akcije je sres. kmet. odbor iz svojih skromnih sredstev 30.000 Din dal na razpolago v dobrem mnenju in upanju, da ministrstvo za socialno politiko in za kmetijstvo, kakor tudi kralj. banska uprava podprejo to akcijo v taki višini, da bodo lahko siromašnejši posestniki dobili krmo po polovični ceni ali pa proti brezobrestnemu posojilu. Narodni poslanec Hajdinjak in sreski načelnik dr. Trstenjak sta dala zasedanju zagotovilo, da bodeta tozadevne prošnje podpirala po svojih najboljših močeh, da se rešijo na ta način kmetijska gospodarstva pred neizbežnim propadanjem.

Na zasedanju je bil sprejet proračun za leto 1932 v višini 36.835 Din in odobren računski zaključek za leto 1931. Iz poedinih poročil je bilo razvidno, da je sres. kmet. odbor pospeševal kmetijstvo v veliki meri in na splošno zadovoljstvo naroda, za kar mu je izrekto zasedanje priznanje in zahvalo.

Politični pregled

Jugoslavija. Za namestnika zunanega ministra Boška Jeftića, ki je odpotoval v Ženevo, je kralj imenoval za čas njegove odsotnosti ministra dr. Albert Kramerja. — Naša kraljevska rodbina se je mudila na našem Jadranu. Povsod, kjer je prebivalstvo spoznalo visoke goste, so jim prirejali navdušene ovacije. — V dvorani Saveza nabavljalnih zadrug v Beogradu je bil kongres agronomov. — V Krasnu na Hrvaškem je umrl narodni poslanec dr. Mića Anić. — Med našo državo in Grčijo je bil podpisan dopolnilni trgovinski dogovor, ki je stopil v veljavo 24. septembra. S tem dogovorom je dosežen večji uvoz naših pridelkov v Grčijo in to predvsem poljedelski proizvodi, živina in perutnina. Dosegli pa smo tudi druge ugodnosti za naš izvoz, a za to je naša država pristala na razne olajšave pri uvozu iz Grčije. Predvsem je znižala carino za tipično grške proizvode, kakor za suho grozdje, smokve, masline i. t. d.

Nemčija. Nemška vlada odločno vztraja na tem, da obnovi svojo armado. Predvsem namerava ustanoviti milico, kateri pripisujejo izredno velikega pomena. Milica bi naj štela 40.000 mož, ki naj bi se izmenjali vsake tri mesece. Na ta način bi se militarizirala vsa nemška mladina v zelo kratkem času. — V zadnjem času so se vršile velike vojaške vaje po vsej Nemčiji, katerim je prisostvoval sam predsednik Hindenburg. — Uprava nemških železnic je izdelala program o pozitivni industrijske delavnosti v Nemčiji. Program ima v načrtu izredne izdatke 280 milijonov mark, ki bi se naj porabile za različna naročila in dela. Pri tem upajo zaposliti okoli 100.000 nezaposlenih delavcev. — Število nezaposlenih je doseglo 15. septembra 5 milijonov 261.000, za 38.000 več kakor 31. avgusta t. l. — V hitlerjevi stranki sami, so se osnovali v zadnjem času različne skupine in vsi znaki kažejo, da se mogočna stranka krha.

Madžarska. Radi razprtij Bethlenovi stranki je ministrski predsednik grof Karolyi predložil državnemu upravniku demisijsko celokupne vlade. Zanimivo je, da je bil sklep demisijske vlade storjen na ministrskem svetu po poročilu o gospodarskem položaju države, katero je podal grof Karolyi. Iz tega slučaja se zopet jasno vidi veliko premoč Bethlena in njegove politike, za katero stoji 128 poslancev, dočim ima Karolyi le 28. Vsled te manjšine je pač moral Karolyi delati to, kar mu je ukazoval Bethlen, ki je kakor je znano v najtesnejših stikih z bivšo avstrijsko cesarico Zlito. Kakor je Bethlen sam izjavil, bo kriza kmalu rešena, znano pa še ni ali bo prevzel vlado ali pa zopet postal slavnatnega moža, katerega bo našel kakor bo sam hotel. Res čudni razmere.

Murska Sobota

— **Anketa za zgradbo nove šole v Murski Soboti.** Krajevni šolski odbor v Murski Soboti je povabil na anketo o zgradbi novega šolskega poslopja, ki se je vršila dne 17. 9. t. l. v občinski sejni dvorani v Murski Soboti poleg županov všolanih občin, tudi zastopnike organizacij in svobodnih poklicev.

Vsi zastopniki so povdarjali, da je zgradba novega poslopja neodložljiva, ker je sedanja šola nezdrava, premajhna in za Soboto prava sramota, ker se nahaja v centru na najbolj vidnem mestu. Predsednik Kraj. šolskega odbora je prešel na sredstva za novo zgradbo. Razvila se je dolga debata, ker so povdarjali zastopniki všolanih občin, da jim ni mogoče nositi večjih davčnih bremen v tej krizi, ki tlači najbolj siromašnega kmeta.

K besedi se je oglasil narodni poslanec g. Benko Josip, ki je v daljšem govoru očrtal borbe Kraj. šolskega odbora za zgradbo nove šole in to že od leta 1928., prav posebno pa od izida novega šolskega zakona. Besede, ki so kazale pravo sočutje do kmetskega stanu, so pomirile tudi zastopnike všolanih občin, pčsebno ko so zvedeli, da bodo denarne žrtve davkoplačevalcev prav majhne. Podprl bo namreč prošnjo Kraj. šol. odbora za prenos lastninske pravice in pravtako za prodajo obeh poslopij pri ministrstvu prosvete v korist krajevnega šolskega zaklada, kar bo davkoplačevalce prav razbremenilo.

Led je bil s tem prebit. Novo šolo bodo gradili prihodnje leto, v najboljšem slučaju že letos.

Tako pričakujemo, da bode šolska mladina v prihodnjem šolskem letu imela nove higijenske prostore, kjer se bo učiteljstvo z veseljem prijelo dela v prosep naroda in domovine.

Seja Kraj. šolskega odbora pa ostane spominska in zabeležena v šolski kroniki kot: velik kulturni napredek.

— **Koncert Narodno železničarske glasbenega društva Drava v Mariboru** bo v soboto 1. X. 1932 ob 20 uri v Sokolskem domu. Gostje se pripeljejo v Mursko Soboto isti dan ob 15 uri 21. Z postaje se podajo takoj na pokopališče, kjer zapojejo pri spomeniku borcem za osvobodjenje žalostinke. Vabimo cenj. občinstvo, da se sprejema v čim večjem številu udeleži.

— **Pisarna notarja Križana** je od 1. oktobra dalje v hiši g. Horvat Jožefa (brezalkoholna restavracija, kjer je bila prej trgovina I. Halmoš).

— **Osebna vest.** Za notarja v M. Soboti je bil imenovan g. Jezovšek Vladimir. Prejšnji notar g. Križan je bil imenovan za notarja v Šmarje pri Jelšah.

— **Naročnike za letošnje knjige Vodnikove družbe zbira g. Fridrich.** Priglasite se v čim večjem številu.

— **Nekaj za mladino!** Slednjič bo tudi naša mladež prišla na svoj račun. Kljub težkim časomse naše Sokolsko društvo ni ustrašilo velikih žrtev ter je nabavilo marijonetno gledališče, z namenom, da tudi svojim najmlajšim članom nudi zabavo in razvedrilo. Požrtvovalni br. Ščuka je nojstersko izgotovil vse kulise in lutke. Prva predstava bo v nedeljo pooldne. Igra: „Razbojnik Moroz“ bo prvo predstavo. Prijatelji mladine in stariši iskreno pozdravljajo to akcijo našega Sokola, saj je bil že slednji čas, da se tudi našim malčkom da to, po čemur hrepene!

— **Štafetni tek**, ki se je vršil v nedeljo v dopoldanskih urah po cestah M. Sobote, je vzbudil kar največje zanimanje. Kljub mali reklami se je zbralo pri odhodu kot na cilju številno občinstvo, ki je z zanimanjem sledilo teku naših fantov Sokolov. Tek se je udeležilo Sokolsko društvo iz M. Sobote in čete iz Martjanci, Gederovci, G. Lendava, Moščanci in Mačkovci. Najboljše so tekli fantje iz M. Sobote, a le za nekaj sekund slabše pa fantje iz Gederovec in Martjanci. Borba je bila ostra ter je dovedla do častnih rezultatov.

— **Dramatični odsek** tuk. Sokola se že pripravlja za otvoritev letošnje igralske sezone. V najkrajšem času bo uprizoril že prvo igro. Upamo, da bo odsek deloval tudi v letošnjem letu z isto vnemo kot druga leta.

— **Slomšekova proslava** se je vršila v preteklem tednu na naših šolah. Posebno svečano so proslavili na tukajšnji gimnaziji, kjer so bile na sporedu deklamacije, govori in pevске točke.

Dolnja Lendava

— **Požarni ogled.** Zadnji čas se vrši v območju upravne občine Dol. Lendava požarni ogled. Ogledna komisija obstoječa iz dimnikarskega mojstra in občinskih odbornikov in člana gasilnega društva je ugotovila, da je letos mnogo manj nedostatkov, kakor prejšnja leta. Občinstvo najbrže radi neprestanih požarov mnogo bolj pazi na varnost svojih poslopij. Tak ogled je vsekakor potreben in se mora vršiti vsako leto vsaj enkrat.

— **Smrtna nesreča.** Nek mladi delavec, ki se je pravkar vrnil od vojakov je dobil delo pri lesni tvrdki Našička, ko se je peljal z železnico v kobiljansko šumo, je nekaj vagonov iztirilo. Nesrečni delavec je padel pod vagon in dobil tako težke poškodbe, da je kmalu umrl. Pokopan je bil v Lendavi, doma pa je bil iz Podturna.

— **Izvoz živine.** Po prizadevanju g. poslance Hajdinjaka in sreske org. je sedaj končno dobil kontingent za izvoz živine tudi lendavski izvoznikar in trgovec g. Bohar. To dejstvo je med prebivalstvom zbudilo največje odobravanje in veselje. Upamo, da bo odslej dobil g. Bohar vsak teden redno kontingent, kar je pravično in za gospodarstvo koristno.

— **Premestitev.** Z osnovne šole je premeščen na meščansko šolo učitelj g. Kokolj Miroslav. Tako sedaj na osnovni šoli primanjkuje učnih moči.

Krajevna organizacija JRKD ponovno poziva vse, ki se še niso vpisali v organizacijo, da se v isto vpišejo. Zglasiti se je pri tajniku Gederju.

— **Prireditve.** Tukajšnje pevsko društvo Škrjanec je priredil trgatveno veselico s pevskimi točkami pod vodstvom vp. upravitelja Szepa. Običajni pohod po mestu je letos izostal.

— **Izlet.** Lendavska podružnica vinarskega društva je minilo nedeljo in pondeljek priredila izlet s svojimi člani v sosednje Slovenske gorice. Vodja izleta je bil kmetijski referent g. Lipovec. Izletnikom se je pridružil tudi zastopnik oblasti g. podnačelnik Žnidaršič.

— **Seja.** Preteklo soboto je imel lendavski občinski odbor svojo sejo, na kateri so se obravnavale dosti važne reči. O tej seji bomo poročali prihodnjič.

— **Tifus.** V večih občinah lendavskega sreza se je zadnje dni pojavil tifus, ki je zahteval tudi več žrtev. Slučaji so pa bolj redki in se ni bati razširjenja.

Beltinci

Tukajšnje *Katoliško prosvetno društvo* je priredilo v nedeljo dne 25. t. m. na dvorišču „sester“ v Beltincih proslavo v spomin 70 letnice smrti našega velikega učitelja, škofa Antona Martina Slomškega. Spored je bil pester in je vseboval: predavanje, deklamacije in petje, vendar si dovoljujemo pripomniti le to, da smo na tej javni in narodni proslavi pogrešali simbol jugoslovenstva: naše državne zastave.

Vsaj eno bi si lahko kje izposodili. —

— **Sokolsko društvo Beltinci.** Štirje člani in članice našega Sokolskega društva so v prav kratkem času naštudirali Jurčičevo veseloigro: „Berite novice“. Vprizorijo jo v nedeljo, dne 2. X. 1932. ob 16. uri v dvorani gostilne br. Zemliča. Poleg te igre se bo uprizorila tudi burka: „Botra Nerga“. — Po prepstavi prosta zabava s plesom. Vstopnina: 5, 3 in 2 Din, otroci 1 Din. — Zdravo!

— **Osebna vest.** Izpolnila se želja naših farnikov. Dobili smo še drugega kaplana gospoda Ciglar Alojza. Z imenovanjem novega kaplana se razdeli ogromno delo, ki jo nudi tako velika fara, kakor je naša. — Nove mu gospodu kaplanu želimo, da bi se dobro počutil med nami, ter da bi bilo njegovo delo v prid našemu ljudstvu.

DOPISI

Mačkovci. Sokolska četa v Mačkovcih priredi v nedeljo, dne 2. okt. t. l. trgatveno veselico pri br. Horvath Aleksandru, gostilničarju v Dankovcih. Vabijo se vsi prijatelji Sokola.

Zamostje. Po dolgem času smo tudi mi ustanovili krajevno organizacijo JRKD. Dolgo smo že želeli, da bi se tudi mi organizirali v vsedravnji jugoslovanski stranki, vendar se je z ustanovitvijo vedno odlagalo. Organizacijo smo si ustanovili sami. Ustanovni občni zbor je sklical predsednik Agrarne zajednice g. Balažič, ki je razložil pomen organizacije, njene štatute in drugo potrebno. Takoj se je vpisalo 47 članov, ki so si izvolili naslednji odbor: predsednik je Zver Jožef, podpreds. Fajs Ivan, tajnik Fratar Karel, blagajnik Balažič Matija, odborniki so še Preininger Jožef, Škafar Ignacij. — Organizacija poziva tudi vse druge občane, da se čimprej vpišejo v organizacijo. Mi smo sedaj 38. organizacija v našem srezu.

Kapca. Pri neki družini v naši občini je prišlo do domače svaje, ki je končala prav krvavo. Domači sin je v obrambi z vilami tako zdelal svaka, da je ta moral nujno iskati zdravniške pomoči.

Brezovica. Pri nas se je zgodila velika nesreča, kakoršne še tukaj ni bilo. Pred tedni se je vrnil iz Francije Bedrnjakov mlajši sin, od koder je prinesel s seboj revolver. Nekega dne sta s starejšim bratom pregledavala orožje, ki se je po nesreči sprožilo in je zadelo mlajšega brata v trebuh. Ranjenca so odpeljali v bolnico, vendar pa zanj ni bilo več rešitve in je v hudih bolečinah izdihnil. Fant je bil zelo dober in skrben, nismo še videli takega pogreba pri nas, kakor je bil njegov. Naj počiva v miru.

Gaberje. Tukaj že sedaj tretje leto imamo na mesto treh učnih moči samo šol. upravitelja. Ker je mnogo otrok, pri katerih ne zmaga vsega dela le eden učitelj, je zelo potrebno, da se namesti potrebno učiteljstvo.

Gornja Bistrica. Imenovanje nove občinske uprave je pozdravila cela občina. Želimo samo, da bo nova uprava stavila vse svoje delo v korist občine in države.

Obrtni listi.

Obrtniki in trgovci, ki so morali po zakonu o obrtnih predložiti svoje obrtne liste sreskemu načelstvu, dobivajo iste zopet nazaj z potrdlom sres. načelstva.

Razstava perutnine v Mariboru

Od 5. do 7. novembra bode pod pokroviteljstvom župana in mestnega načelnika gospoda dr. Lipold Franja v okvirju drugih prireditev v Mariboru na verandi pivarne „Union“ razstava kokoši štajerske pasme in sicer: ru-javih, belih, grajstih in sulmodolskih, nadalje rac, gosi in puranov. Za tem bo oddelek za predmete, ki se uporabljajo pri praktični reji, kakor kr-mila, kontrolna gnezda, napajalniki, umetne koklje, valilni aparati, tehtnice za jajca itd.

Razstavo priredi Selekcijška zadruga za rejo perutnine Maribor in vabi tem potom odbor vse rejce navedenih živali, kakor tudi trgovce, obrtnike in tovarnarje, da se s svojimi živalmi oziroma izdelki razstave udeleže. Prijavne pole se naj takoj zahtevajo od zadruge, Slomškov trg 11/l. kamor se je tudi obrniti za eventualna druga pojasnila. Razstave se morajo udeležiti, kakor se posebej povdarja, tudi kmetski rejci, ki ne vodijo nobene kontrole.

Za najbolše živali so določene nagrade po Din 500.- do 100.-

Ob času razstave se priredi v nedeljo dne 6. novembra tudi perutninarski tečaj. Predavalo se bode o najvažnejših vprašanjih praktičnega perutninarstva. Udeležbo je prijavit po dopisnici na gornji naslov.

Jugoslovanska — Radikalna Rmečka Demokracija. Organizacija.

Sreski odbor dolnje lendavski sporoča vsem krajevnim organizacijam, da se nahaja organizacijska pisarna od 1. oktobra naprej v pisarniškimi prostorih „Zadružne hranilnice in posojilnice v Dol. Lendavi v Baderjevi hiši (nasproti gostilne Horvat). Uradne ure so vsak popoldan od pol druge ure naprej. Kdor ima kake opravke pri tajništvu stranke, naj se le v tem času zglaš v pisarni. Pri tajništvu se lahko uredi tudi vse zadeve glede našega lista „Murske Krajine“ kakor: plačevanje naročnine, naročitev lista, sprejemajo se oglasi, dopisi in sploh vse, kar se nanaša na list.

Krajevne organizacije naj takoj vpošljejo število svojega članstva. N. pr. 1. oktobra šteje naša organizacija (število) članov. Podatke rabimo v svrhu statistike članstva v srezu.

Določitev roka splošne trgatve po § 8. zakona o vinu.

Nekateri vinogradniki trgajo grozdje tudi predčasno predno dozori. Ne zavedajo se namreč, da ima grozdje ravno zadnje dni zorenja pridobiti največ na sladkobi, v solčnih dneh se lahko poveča količina sladkorja tudi za 1/2—1%. S prerano trgatvijo se spravljajo v promet kislina vina, ki kvarijo ugled dobrim vinom. Na podlagi § 8. zakona o vinu in čl. 26. pravilnika k temu zakonu odreja sresko načelstvo:

1.) Nihče ne sme v tem letu trgati grozdja za napravo vina pred 3. oktobrom.

2.) Grozdje za zobjanje (namizno grozdje) se sme trgati, kadar kaka vrsta dozori in vinogradniku ni treba držati določenega roka splošne trgatve.

3) Za močno rodeče vinske sorte, ki močno gnijejo, nadalje za zgodnje vinske sorte in v slučaju slabega vremena lahko pristojna občinske županstva dovolijo trgategv tudi pred določenim rokom. O tem je treba redno sproti obveščati sresko načelstvo.

4) Vinogradnik, ki bo bral pred določenim rokom, ne bo dobil dovoljenja za sladkanje mošta.

5) Kdor bo prekršil te odredbe se bo kaznoval z zaporom 1-14 dni ali pa v denarju 25-1000 Din. Sodstvo o teh kaznivih dejanjih, bo po § 3. zakona o vinu izreklo oblastvo prve stopnje.

O Higijeni

Primarij Dr. BRANDIEU.
(Nadaljevanje.)

Čitali smo v prejšnjih člankih, da so bakterije povzročitelje bolezni, ter se nahajajo vsepovsod, največ pa na bolnem telesu; potem v njeni okolici in na predmetih, ki pridejo v dotiko z bolnikom. Vprašanje je: kako se branimo mi teh bacilov in s tem proti boleznim. V prvi vrsti se brani telo s svojo prirodno sposobnostjo, s svojo naravno močjo, da prepreči uveljavljati se premoč bacilov, ki so prišli v telo. To sposobnost telesa lahko povečamo s tem, da okrepimo telo z primerno vzgojo, o kateri bomo pozneje govorili. Ubranimo se tudi umetnim putem s tem, da imuniziramo naše telo in sicer: aktivno ali pasivno. Najbolj varni smo proti bacilom, ako pazimo, da ne pridejo ti klici do našega telesa: da n. pr. ne uživamo sadje ali mleko iz hiš, kjer se nahajajo bolniki na griži, tifusu ali na drugih boleznih; dalje, da jih uničimo, tam, kjer se nahajajo preden so prišli v naše telo. Telo, ki je onesnaženo (ali polno) z bacili rečemo, da je *inficirano* (okužen). To stanje se imenuje *infekcija* in ako je ta infekcija označena z vidljivimi znaki, kakor: temperatura, bolečina, izpuščaji itd., recimo da je vsled infekcije postalo telo bolano, je bolezen postala aktivna (vidljiva). Na pr. bacili tuberkuloze (jetike) pridejo v telo malega otroka: t. j. inficiran; čez nekaj tednov nastane kašelj, temperatura (hica), nočno potenje (švic). To so vidljivi znaki infekcije, kar skupno z eno besedo imenujemo bolezen, v navedenem slučaju: tuberkuloza (jetika). Čiščenje zraka, predmetov, s katerimi je prišel bolnik v dotiko, njegovih odpadkov, ali bolnika samega; hiš, v kateri je bival bolnik, se imenuje *desinfekcija* ali razkuževanje.

(Nadaljevanje.)

SOKOL

Uprava Sokolskega društva Murska Sobota vabi vse članstvo, da se udeleži sprejema Nar. žel. glasbenega društva „Drava“ v soboto dne 1. X. 1932 ob 15. uri 21. min. Civil z znakom; zbirališče ob 15. uri 15 min. na kolodvoru. K sprejemu vabimo tudi bližnje čete. Zdravo.

Dramatski odsek Sokolskega društva Murska Sobota vabi vse, ki imajo veselje do dramatike, da se javijo čimprej pri tajniku br. Nišelicarju. Zdravo.

Sokolsko društvo Beltinci — obveščava vse članstvo in vse prijatelje dobre knjige, da posluje Sokolska knjižnica v telovadnici (hotel Krona) vsako nedeljo od 9-10. ure in v torek ob 9/19. uri. Odškodnina od

vsake knjige znaša 50 para. Našo knjižnico s preko 250 knjigami vsakomur toplo priporočamo. Zdravo!

Lepa prireditelj lendavskega Sokola. V nedeljo 18. sept. nas je naš delavni Sokol zopet presenetil z lepo prirediteljo, kakoršne v Lendavi zopet nismo videli. Vsa prireditelj je obsegala lahke tekme v lahki atletiki, ki so zbujele mnogo pozornosti pa tudi občudovanja. Tekmovalci so se pa tudi postavili in dosegli zelo razveseljive rezultate. Ta prireditelj nam je prav nazorno pokazala, kako važno telesno vzgojno nalogo vrši Sokol. Vsi oddelki so nastopili in vsi pokazali disciplino in silno voljo do telovadbe.

Tekme članov so se vršile v teh-le disciplinah: tek na 100 m, metanje krogle, skok v višino, troskok. Naraščaj se je boril v metanju kroglice, v skoku v daljavo in višino ter v teku na 100 m. Največ točk je dosegel med člani brat Pojbič in sicer 1138. Sledila sta mu Laci in Knapič. Pri naraščaju je bil najboljši Kovač s 1024 točkami, sledila sta mu brata Vortman in Kuhar. Med moško deco je bil najboljši učenec osn. šole Nemet Ladislav. Po končanih lahko-atletskih tekmah se je vršila tudi borba v odbojki med člani in naraščajem.

Tej prireditelji je prisostvovalo mnogo občinstva, ki je bilo s sporedom zelo zadovoljno. Stariši mladine so se lahko prepričali, da je njihova deca pod sokolsko vzgojo in disciplino v najboljših rokah. Tu se res krepi duh in telo, kar je doraščajoči mladini silno potrebno. Zato pa kličemo vsem starišem: svoje otroke v sokolske vrste.

SPORT

S. R. Mura: S. R. Pustakovec 4:2 (2:2)

V nedeljo so imeli naši fantje opravka z svojim gotovo najresnejšim konkurentom za prvo mesto v mariborskem II. razredu.

L. N. P. nas je blagoslovil z nadebudno enajstorico S. K. Pustakovca. Gosti so nas proti pričakovanju presenetili s svojo igro, o kateri ravno nemoremo reči, da ni bila lepa. Vsaj fizično so bili enakovredni Muri. Kako huda je morala biti borba, nam nazorno predoči rezultat prvega polčasa 2:2. Le z vsemi napori se je Muri posrečilo priboriti si obe točki. (Nekateri pravijo, da je to zasluga naših vnetih „drukarjev.“) Ne bi rekel! Ko bi pa z lahkoto odpravili S. K. Pustakovec, če bi bilo moštvo vsaj v navadni formi. Tako pa je treba priznati, da to nedeljo nikakor ni hotelo iti delo izpod „nog“.

Resnici na ljubo pa se je treba pohvalno izraziti o nekaterih igralcih Mure. To velja zlasti za vratarja. — Ostali pa naj kar na tihem doma objokujejo svojo nedeljsko ne-formo z nadami na boljše čase.

Tekmo je sodil g. Bergant iz Maribora v splošno zadovoljstvo publike in igralcev.

Kot drugo prvenstveno točko jesenske sezone bo sobotška Mura odigrala 9. oktobra v Mariboru proti tamkajšnji S. K. Svobodi. To je še edini klub, ki ovira naše fante na njihovi poti navzgor. Upamo in želimo, da se tudi to pot dobro odrežejo.

Listnica upravnistva

Prosimo naročnike, da poravnajo paročnino vsaj do 9. oktobra 1932. F. V. Hodoš. Plačalo do 1. 3. 1932. Pozdrav.

Sadite orehe.

Sedaj orehi dozorevajo. Treba jih je pustiti na drevesu, da popolnoma dozori, drugače se jedro skrči, orehi izgubijo na teži, pa tudi okus trpi. Nabranim orehom odstranite zeleno skorjo in jih sušite samo po par ur na dan na suhem, zračnem in solčnem prostoru. Še le po nekoliko dneh so toliko osušeni, da jih lahko spravimo pod streho na zračni prostor, kjer se jih razprostre in dnevno premešajo. Orehi se tu lepo posuše tako, da ostane jedro polno, lepe barve, okusno in prijetno dišeče. Takšni orehi imajo tudi najboljšo ceno. Drugače ali pa pri veliki vročini posušeni orehi izgubijo pravo barvo in okus, izgubijo pa tudi na teži. Za prodajo se mora odbrati edino debel sad.

Sedaj je tudi čas za odbiro orehov za sajenje. Kako se orehovo drevo goji, kako se tak nasad izplača posebno pri nas, kjer je za njega dobra lega in zemlja in kjer orehe gojijo že od nekdanj, bomo govorili pozneje. Znano je, da oreh presajevanja ne prinese dobro, to pa zato, ker se premalo pazi na glavno (srčno) korenino, ki je pri orehu važnejša, kot pri drugem sadnem drevju. Boljše uspehe dosežemo, ako ga razmnožujemo s semenom, katero posadimo kar na mesto, kjer hočemo imeti drevo.

Orehov plod za sajenje mora biti popolnoma dozorel in zdrav. Posušiti se ga mora v senci, da ne zgubi kaljivosti. Če ni nevarnosti pred miši, se ga lahko posadi že v jeseni kar na mesto. V primerno globoko jamico zakopljemo tri orehe, ko ti pomladi poženejo, obdržimo le najmočnejši poganjk, slabejša dva (če sta sploh odgnala) pa odstranimo.

Lahko pa sadimo tudi pomladi. Primerno v senci posušene orehe spravimo še v jeseni v pesek v kleti ali na prostoru, kjer ne zmrznejo. Pomladi jih vsadimo na pripravljeno mesto, kjer ostanejo za stalno.

Radi tega, kam posaditi orehe, ne bo prišel nobeden v zadrego, neizrabljenega prostora je še za tisoče in tisoče dreves, ki bodo to malo skrb in delo tisočkratno poplačali.

Katere sorte oreh naj sadimo in razmnožujemo? Izberite domači sad, ki je mehko lupinat, ima polno jedro, ki se lahko loči od lupine, drevo pa ne sme biti preveč občutljivo za pozebo. Takšnih orehov imamo pri nas dovolj. Izberite te, ki so se že tu dobro obnesli. Za sajenje priporočajo danes najbolj (Sadni izbor za našo banovino) navadni okrogli oreh, ki je srednje debel in ima tanko, gladko lupino, jedro je napolnjeno popolnoma. Drevo je precej neobčutljivo in rodovitno; potem podolgasti oreh, ki ima tudi tenko lupino, ki je pa kakor nalito polno jako okusnega jedra. Drevo zraste v pravega orjaka, ni preveč občutljivo in je jako rodovitno. Zadnja leta so začeli v naši državi z veliko propagando širiti pariški (francoski) oreh. Plod je srednje debel s polnim in okusnim jedrom. Drevo zraste jako veliko in je med vsemi najbolj odporna proti mrazu. Obnese se v naši državi baje prav dobro, torej, če drugje, se to gotovo še bolj pri nas. Priporočljivo bi bilo, da bi preskrbele tukajšnje kmetijske

in sadjarske organizacije, ali sreski kmetijski odbori orehe teh sort za nasad, da bi se ti pri nas razmnožili, kjer je še neizrabljenega prostora za tisoče in tisoče orehovitih dreves, ki bi prinašali bogate dohodke. (Se bo nadaljevalo.)

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murski Soboti

Karijera male DOLLY

Ton-dialog i pjevajući film UFE
po ideji Alfred Halm-a.

Glazba: Nelson, Strasser, Schmidt
Genter. Rytmika i plesovi E.
Matray. Glavni ul: Dolly Hazz,
Alfred Abel, Kurt Geron.

Predstave se vršijo: v SOBOTO
dne 1. oktobra ob 1/29 uri in v
NEDELJO, dne 2. oktobra popoldne
ob 1/24 uri in zvečer ob 1/29 uri

50% KURJAVE SI PRIHRANITE
če si nabavite BD toplodar
Cena 96 Din.

BD TOPLODAR
se lahko tudi
uporabi za se-
grevanje sosed-
ne (druge) sobe,
če se namesti BD
toplodar v dru-
go sobo.

BD toplodar
se pri čiščenju
zelo lahko raz-
stavi in sestavi.
Dobiva se pri tvrdki
BRATA
DITTRICH
proizvodnja ko-
vinskih izdelkov
TEL. ŠT. 40
Murska Sobota

BD toplodar
se lahko u-
porabi za
vsako pec.
BD toplodar
se lahko re-
gulira na di-
rektno in-
cirkulacijo.
BD toplodar
poveča top-
loto za 100%

Radostna novost za vsakšo damo

je ta izvenredno pristala ženska obuteo iz
baršuna, satena i ripsa,

ar je napravljena z naročitim obzirom na potrebe ženske noge, iz prvovrstnega materijala ino so podplatje kak i drugi del izdelani iz čiste kože, brez kakših drugih pri-mešev i dónok košta **70°** — z poštneden par **samo Din 70°** — novibrez kakših drugih stroškov. Sestavljeni po vsej pravilaj moderne ortopedije, omogočijo té cipele

siguren i eleganten hod

Dobi se od čarnoga baršuna ali satena, čarnoga ripsa ali rjavoga baršuna z špan-gov ali brez špange pošila jih v naprej pošlani penez ali po povzetji

Otpremnica „Maja“ obiteli,

Pantevo št. 4.

Dovolno je označiti svojo mero od obiteli ali z plajbasom na paperi nogo doll očrta-ti. Neodgovarjajoče se izmenli.

Prodajalcom se da procent.

Iz delovanja gremija trgovcev v Murški Soboti.

(Nadaljevanje.) 12
Trdkova.

Črepijak Štefan trg. s perutnino, jajci in deželnimi pridelki,
Kalamár Franc branjarija
Lang Frančiška trgovina s perutnino in jajci,
Lang Janez trgovina s perutnino in jajci,
Šauko Jurij branjarija.

Vadarci.

Benkič Štefan trgovina s perutnino in jajci,
Merklin Koloman trg. z deželnimi pridelki,
Potočnik Karol trg. z jabolki,
Potočnik Koloman trg. sadjem,
Žilavec Rudolf branjarija in sadje.

Vanča vas.

Podlessek Ludvik trgovina z deželnimi pridelki in sadjem,
Vrečič Mihael branjarija, alk. pijače na drobno v trg. zaprtih posodah za konzum izven obratnih prostorov.

Vaneča.

Boldižar Karol trg. s perutnino in jajci.
Večeslavci.

Gomboc Janez trgovina s perutnino in jajci.

Gyürec Helena trg. s perutnino in jajci, ter polj. pridelki in jabolki,
Rogan Alojzija trgovina z mešanim blagom,

Šajt Mihael trg. z jabolki in fižolom,
Veliki Dolenci.

Ivanič Štefan trg. z gov. živino v živ. in zakl. stanju,

Ivanič Ivan, trg. z gov. živino in svinjami v živem in zaklanem stanju,

Ivanič Karol trg. z gov. živino in svinjami v živem in zaklanem stanju,

Kozo Terezija trg. s perutnino in jajci
Singer Sigmund trg. z meš. blagom.

Veščica.

Antalič Josip trgovina s perutnino in jajci.

Banfi Ludvik trg. s perut. in jajci,
Dani Franc trg. s teleti in svinjami v živem in zaklanem stanju,

Kutoša Jožef branjarija (trg. z raznim blagom na drobno),
Kutoša Ivan trg. s perutnino in jajci,
Perkič Aleksander branjarija,

Sočič Viljem trg. s perutnino in jajci,
Benko Ivan, trg. z gov. živino in svinjami v živ. in zakl. stanju,

Vidonci.

Grah Viljem branjarija, trg. z raznim blagom na drobno,
Ficko Mihael branjarija,
Roudl Lovrenc trg. s perutnino i jajci.

Vučja gomila.

Antalič Janez branjarija, trg. z deželnimi pridelki,
Kocet Rozalija branjarija,
Kranjec Peter trg. s perutnino in jajci.

Zankovci.

Barbarič Karol trg. s perut. in jajci,
Hodošek Ivan branjarija, trg. s polj. pridelki,
Vukan Marija branjarija.

Zenavljje.

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

asar Helena branjarija,
sh Adam trg. s perutnino in jajci,
asar Aleksander trg. z lesom, drvami, branjarija. (Konec.)

Gospodična išče zračno sobo z hrano.

Poizve se v Prekmurški Tiskarni.

Tržne cene

Biki kg od 2 do 4 50— Din, telice kg od 2 do 4 50— Din, teleta kg 4 do 5 50 Din, krave kg od 1 do 2—3. Svinje kg 6—7 Din.

V nadrobni prodaji so cene sledeče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 3 50 do 3 75 Din, moka II. kg. 3 25—3 50 Din, moka V. kg. 3.— Din, moka ržena kg. 3 do 3 50 Din, kava surova kg. 42—80 Din, kava pražena kg. 48—125 Din, riž kg. 6—14 Din,

sladkor kristalni kg. 15.— Din, v glavah kg. 16.— Din, kocke kg. 17.— Din, bučno olje 1 lt. 18 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreska kg. 2 50 Din, sol morska mleta kg. 2 75, sol živinska kg. 1 40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 140.— Din, žito 1 q 125.— Din, koruza debela 1 q 165.— Din, koruza čequatine 1 q 130.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 q 90—100 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 80—100 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96.— Din, tomažova žindra 18/20% 1 q 120.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— Din,

apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18.— Din.

Cement Trboveljski 1 q 67.— Din, cement Splitski 1 q 65.— Din, apno žgano 1 q 36.— Din.

Ali že veš kaj je novega v Murški Soboti? Prej si plačal za popravilo čevljev pri firmi

BAT'A

za moške podplate	25 Din	20 Din
za ženske podplate	19 Din	15 Din
za otroške podplate	15 Din	12 Din
za moške pete	10 Din	8 Din
za ženske in otroške pete	6 Din	4 Din
za nove pete	16 Din	12 Din

Prinesite Vašo staro obutev, da Vam strokovnjaško popravimo!

BAT'A

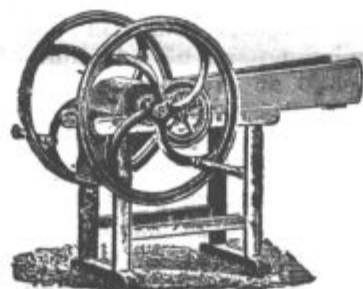
MURSKA SOBOTA.

Prekmurška posojilnica r. z. z o. z. v Murški Soboti

naznanja,

da se odseli iz Sokolskega doma in bo imela od **3. oktobra** 1932 naprej svoj lokal v hiši ga **Hahn Izidorja v Šolski ulici 1.** poleg nove apoteke.

BLAGO ZA BLAGO

BREZ PENEZ

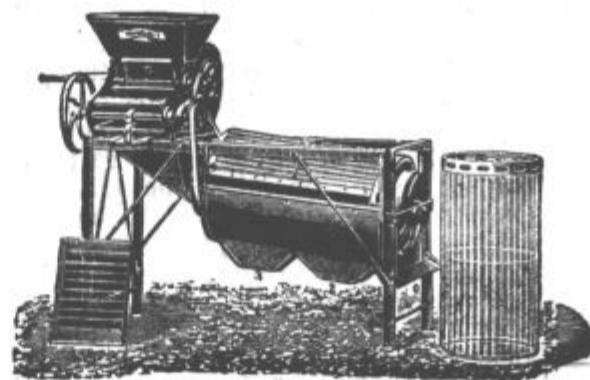
Vse vrste poljedelske mašine

sejalne, slamoreznice, reporeznice, Trijerje, Alfa kotle, vinske preše, mlina za grozdje, motorje, mlatilnice itd.

Nadalje vse vrste umetna gnojila kak: Tomašalak, Superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik, nitrofoskal, cement, mašinska olja, kuhinjsko posodo, vse vrste specerijsko blago po najnižjih dnevnih cenah

vedno v veliki zalogi.

Za vso blago se vzeme tudi v zamenjeno vse vrste poljske pridelke, kakor pšenico, rž, ječmen, koruzo, krompir :— :— : i. t. d. :— :— :

BLAGO ZA BLAGO

Vsaki, ki si želi kupiti poljedelske stroje, ali sploh kako drugo blago, ki je zgoraj navedeno, njemu vzamem v račun poljske pridelke po **najvišji dnevni ceni** a blago njemu zaračunam po **najnižji dnevni ceni**, tak ima vsak interesent **dvojni hasek**.

VEDNO VELIKA RAZSTAVA GOSPODARSKIH STROJEV SAMO PRI **ČEH FRANC**, trgovina z mešanim blagom **Murska Soboti**.

Kolesa cenejša!

Da omogočim nakup kolesa vsakomur, sem znižal cene raznim kolesom:

od Din 1200.— na Din **1050***—
od Din 1400.— na Din **1250***—
od Din 1600.— na Din **1450***—
od Din 1700.— na Din **1550***—

Istotako dobite najceneje gramofone, gramofonske plošče, radiografe, fotografске aparate, šivalne stroje in vse druge potrebščine

pri **tt. ERNEST ŠTIVAN v Murški Soboti.**

Kolesa cenejša!